

ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΥ

ΤΗΣ 7ης ΜΑΡΤΙΟΥ 2011¹

Άρθρο 1
Ανακήρυξη

Κάθε έτος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απονέμει «Το Βραβείο του Ευρωπαίου Πολίτη».

Άρθρο 2
Δραστηριότητες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη

Το βραβείο αυτό απονέμεται σε πολίτες, ομάδες, σωματεία ή οργανώσεις για έργα που έχουν πραγματοποιήσει και μέσω των οποίων έχουν επιδείξει εξαιρετικά επιτεύγματα ή/και εξαιρετική προσήλωση στους ακόλουθους τομείς:

- δραστηριότητες για την προαγωγή καλύτερης αμοιβαίας κατανόησης και στενότερης σύνδεσης μεταξύ των πολιτών των κρατών μελών ή για τη διευκόλυνση της διασυννοριακής ή διεθνικής συνεργασίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- δραστηριότητες ή δράσεις πολιτών που εμπλέκονται σε μακροπρόθεσμη, διασυννοριακή ή διεθνική πολιτιστική συνεργασία που συμβάλλει στην ενίσχυση ενός ευρωπαϊκού πνεύματος·
- έργα που συνδέονται με το εκάστοτε Ευρωπαϊκό Έτος·
- δραστηριότητες που εκφράζουν συγκεκριμένα τις αξίες που απορρέουν από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Επιτροπή του Βραβείου μπορεί να αποφασίσει να υπάρξει ένα θέμα για τα έργα που υποβάλλονται για μια συγκεκριμένη ετήσια διοργάνωση του Βραβείου.

Άρθρο 3
Κριτήρια επιλεξιμότητας

Λαμβάνονται υπόψη μόνο τα έργα που υλοποιούνται αποκλειστικά εντός των κρατών μελών της ΕΕ ή εν μέρει εντός των κρατών μελών της ΕΕ (όπου το μέρος του έργου που υλοποιείται εντός των κρατών μελών της ΕΕ αντιπροσωπεύει άνω του 50 % του συνολικού προϋπολογισμού του έργου).

Επιλέξιμοι για το Βραβείο είναι οι πολίτες που είναι είτε υπήκοοι κράτους μέλους της ΕΕ είτε υπήκοοι τρίτης χώρας οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στην επικράτεια της Ένωσης κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησής τους ή του ορισμού άλλου υποψηφίου από αυτούς.

Οι ομάδες, τα σωματεία και οι οργανώσεις με νομική προσωπικότητα είναι επιλέξιμες για το Βραβείο εάν είναι καταχωρισμένες σε κράτος μέλος της ΕΕ κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησής τους ή του ορισμού άλλου υποψηφίου από αυτές. Οι ομάδες, τα σωματεία και οι οργανώσεις χωρίς νομική

¹ Τροποποιήθηκε με αποφάσεις του Προεδρείου της 16ης Ιανουαρίου 2012, της 26ης Φεβρουαρίου 2013, της 14ης Δεκεμβρίου 2015, της 21ης Νοεμβρίου 2016 και της 10ης Φεβρουαρίου 2020.

προσωπικότητα είναι επιλέξιμες για το Βραβείο εάν ο υπεύθυνος του έργου και ο εκπρόσωπος της ομάδας/σωματείου/οργάνωσης είναι υπήκοοι κράτους μέλους της ΕΕ ή υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα σε κράτος μέλος της ΕΕ κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησής τους ή του ορισμού άλλου υποψηφίου από αυτές. Για λόγους επιλεξιμότητας ομάδων/σωματείων/οργανώσεων χωρίς νομική προσωπικότητα, ο υπεύθυνος του έργου και ο εκπρόσωπος της ομάδας/σωματείου/οργάνωσης μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο.

Άρθρο 4 *Κριτήρια αποκλεισμού*

Δεν είναι επιλέξιμες για βράβευση οι υποψηφιότητες πολιτών, ομάδων, σωματείων ή σωματείων που εμπλέκονται στα ακόλουθα έργα:

- έργα που έχουν λάβει πάνω από το 50 % της χρηματοδότησης από τον προϋπολογισμό της ΕΕ·
- έργα που έχουν ήδη λάβει βραβείο από ένα ευρωπαϊκό θεσμικό όργανο, φορέα, υπηρεσία ή οργανισμό της ΕΕ·
- δραστηριότητες που έχουν διεξαχθεί κατά την άσκηση πολιτικού λειτουργήματος ή αιρετού αξιώματος·
- δραστηριότητες που δεν είναι συμβατές με τις αξίες που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων·
- δραστηριότητες που έχουν κερδοσκοπικό σκοπό·
- δραστηριότητες δημόσιων ή κυβερνητικών οργανώσεων.

Οι πολίτες, οι ομάδες, τα σωματεία ή οι οργανώσεις δεν είναι επιλέξιμοι για το Βραβείο σε περίπτωση που κριθούν ένοχοι για ποινικό αδίκημα με τελεσίδικη απόφαση.

Οι ομάδες, τα σωματεία ή οι οργανώσεις χωρίς νομική προσωπικότητα δεν είναι επιλέξιμες για το Βραβείο αν ο υπεύθυνος του έργου ή το άτομο που τις εκπροσωπεί κριθεί ένοχος για ποινικό αδίκημα με τελεσίδικη απόφαση.

Άρθρο 5 *Μορφή του βραβείου*

Το Βραβείο έχει τη μορφή τιμητικού μεταλλείου ή, για βραβεύσεις ομάδων, μεταλλείου ή πλάκας επαρκούς μεγέθους ώστε να επιδεικνύεται.

Το Βραβείο έχει συμβολική αξία· ο βραβευόμενος δεν μπορεί να απαιτήσει οποιαδήποτε αμοιβή.

Άρθρο 6 *Πρόταση υποψηφιοτήτων ή αιτήσεις*

Οι πολίτες, οι ομάδες, τα σωματεία ή οι οργανώσεις που συμμορφώνονται με τα άρθρα 3 και 4 των παρόντων κανόνων μπορούν επίσης να υποβάλουν αίτηση για το Βραβείο του Ευρωπαϊού Πολίτη για έργα που έχουν υλοποιήσει.

Επιπλέον, οι πολίτες, οι ομάδες, τα σωματεία ή οι οργανώσεις που συμμορφώνονται με τα κριτήρια επιλεξιμότητας στο άρθρο 3 δεύτερο και τρίτο εδάφιο, μπορούν να προτείνουν έναν άλλο πολίτη, ομάδα, σωματείο ή οργάνωση για το Βραβείο του Ευρωπαϊού Πολίτη.

Στην περίπτωση ομάδων και διασυνοριακών έργων, η πρόταση υποψηφίου ή η αίτηση θα πρέπει να εξετάζεται από την εθνική κριτική επιτροπή του κράτους μέλους όπου, από δημοσιονομική άποψη, πραγματοποιήθηκαν οι περισσότερες δραστηριότητες.

Οι αιτήσεις/προτάσεις υποψηφίων μπορούν να υποβληθούν σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ. Λεπτομέρειες σχετικά με την υποβολή των αιτήσεων/προτάσεων υποψηφίων δίνονται στην πρόσκληση υποβολής αιτήσεων/προτάσεων υποψηφίων, η οποία δημοσιοποιείται σε όλα τα κράτη μέλη.

Η προθεσμία για την πρόταση υποψηφιοτήτων ή αίτηση λήγει καταρχήν στις 31 Μαρτίου. Η προθεσμία για την υποβολή αιτήσεων/προτάσεων υποψηφίων μπορεί να τροποποιηθεί από τον πρόεδρο της Επιτροπής του Βραβείου, λαμβάνοντας υπόψη το χρονοδιάγραμμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τις πιθανές ειδικές περιστάσεις.

Η πρόταση ή αίτηση περιλαμβάνει δήλωση υπογεγραμμένη από τον πολίτη/εκπρόσωπο της ομάδας/οργάνωσης/σωματείου που πιστοποιεί ότι ο πολίτης/ομάδα/σωματείο/οργάνωση συμμορφώνονται με τα κριτήρια επιλεξιμότητας που ορίζονται στο άρθρο 3 και δεν εμπίπτουν σε κριτήρια αποκλεισμού όπως ορίζονται στο άρθρο 4. Στην περίπτωση υποψηφιοτήτων ή αιτήσεων σωματείων ή οργανισμών, το καταστατικό επισυνάπτεται επίσης στον διορισμό ή την αίτηση.

Άρθρο 7

Εθνικές επιτροπές επιλογής υποψηφίων

Οι εθνικές επιτροπές επιλογής υποψηφίων που αποτελούνται από τουλάχιστον τρεις βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, έναν εκπρόσωπο μιας οργάνωσης της κοινωνίας των πολιτών του εκάστοτε κράτους και έναν εκπρόσωπο οργάνωσης της νεολαίας του εκάστοτε κράτους, προτείνουν στην Επιτροπή, το αργότερο έως την ημερομηνία που ορίζει ο πρόεδρος της Επιτροπής, πέντε, κατ' ανώτατο όριο και όχι σε σειρά προτεραιότητας, υποψήφιους για το βραβείο προερχόμενους από τα κράτη μέλη τους.

Το Γραφείο Συνδέσμου στα οικεία κράτη μέλη καλεί ετησίως τους βουλευτές να συμμετάσχουν στις εθνικές επιτροπές επιλογής υποψηφίων. Η σύνθεση των εθνικών επιτροπών αντανακλά, στο μέτρο του δυνατού, την ισορροπία των πολιτικών απόψεων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το Γραφείο Συνδέσμου στα οικεία κράτη μέλη καλεί επίσης ετησίως εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών και των οργανώσεων της νεολαίας του εκάστοτε κράτους να συμμετάσχουν στις εθνικές επιτροπές επιλογής υποψηφίων.

Η Επιτροπή του Βραβείου εκδίδει τις κατευθυντήριες γραμμές που πρέπει να ακολουθούν τα Γραφεία Συνδέσμου του ΕΚ: α) σχετικά με τη σύνθεση των εθνικών επιτροπών, και β) σχετικά με τη μεθοδολογία που διέπει τις διαδικασίες των επιτροπών και ειδικότερα με τη διαδικασία ψηφοφορίας.

Η απόφαση της εθνικής επιτροπής σχετικά με τη λίστα των προτεινόμενων για το Βραβείο λαμβάνει υπόψη τις απόψεις όλων των μελών της επιτροπής και ιδίως αναφέρει με σαφήνεια τυχόν ζητήματα τα οποία, κατά την άποψη των μελών της, πρέπει να τεθούν υπόψη της Επιτροπής του Βραβείου.

Κατά τη διαδικασία επιλογής των προτεινόμενων για το Βραβείο, οι εθνικές επιτροπές επικουρούνται από τα Γραφεία Συνδέσμου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Τα Γραφεία Συνδέσμου θα πρέπει να επισημαίνουν και να υποβάλλουν κάθε τεκμηριωμένη πληροφορία που έχουν ενδεχομένως στη διάθεσή τους και η οποία θα βοηθούσε τις εθνικές επιτροπές ή την Επιτροπή του Βραβείου στις αποφάσεις τους.

Άρθρο 8
Φορέας απονομής

Το όργανο που εξουσιοδοτείται να απονέμει το Βραβείο είναι «η Επιτροπή του Βραβείου του Ευρωπαϊκού Πολίτη».

Πρόεδρος της Επιτροπής είναι ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Δύναται να μεταβιβάζει τις αρμοδιότητές του/της σε έναν Αντιπρόεδρο.

Τα μέλη της Επιτροπής είναι:

- ο Πρόεδρος της Επιτροπής·
- τέσσερις Αντιπρόεδροι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·
- δύο πρώην Πρόεδροι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·
- δύο εξέχουσες προσωπικότητες·
- ένας εκπρόσωπος μιας πανευρωπαϊκής οργάνωσης της κοινωνίας των πολιτών και ένας εκπρόσωπος μιας πανευρωπαϊκής οργάνωσης νεολαίας.

Διορίζονται από το Προεδρείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η Επιτροπή θεσπίζει τον κανονισμό της. Η Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΓΔ COMM) ασκεί χρέη γραμματείας, διοργανώνει τις τελετές απονομής και πραγματοποιεί τις απαραίτητες διοικητικές αξιολογήσεις.

Άρθρο 9
Απόφαση ανάθεσης

Η Επιτροπή απονέμει το Βραβείο με αιτιολογημένη απόφαση βάσει των προτάσεων των εθνικών επιτροπών.

Η απόφαση της Επιτροπής είναι οριστική.

Ο πρόεδρος της Επιτροπής διατηρεί το δικαίωμα να αναστείλει την απονομή του Βραβείου σε πολίτες, ομάδες, σωματεία ή οργανώσεις σε περίπτωση εκκρεμών δικαστικών διαδικασιών εναντίον τους για ποινικά αδικήματα. Ο πρόεδρος της Επιτροπής μπορεί να περιμένει μέχρι την ολοκλήρωση της δικαστικής διαδικασίας για να αποφασίσει αν το Βραβείο θα απονεμηθεί στον υποψήφιο ή όχι.

Η Επιτροπή του Βραβείου διατηρεί το δικαίωμα να αφαιρέσει το Βραβείο του Πολίτη από βραβευθέντες πολίτες, ομάδες, σωματεία ή οργανώσεις σε περίπτωση κατάχρησης. Ως κατάχρηση μπορεί να θεωρηθεί και η κακή χρήση του Βραβείου, η υποβολή ψευδών πληροφοριών σχετικά με την επιλεξιμότητα ή τα κριτήρια αποκλεισμού ή δραστηριότητες αντιτιθέμενες στους στόχους που περιγράφονται στο άρθρο 2, συμπεριλαμβανομένων ιδίως δραστηριοτήτων που είναι προφανές ότι αντίκεινται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Επιτροπή του Βραβείου έχει επίσης το δικαίωμα να ανακαλέσει το βραβείο από βραβευθέντες πολίτες, ομάδες, σωματεία ή οργανώσεις, εάν, εντός 10 ετών από την απονομή του βραβείου:

- α) καταδικαστεί για ποινικό αδίκημα με τελεσίδικη απόφαση·
- β) στην περίπτωση ομάδων, σωματείων ή οι οργανώσεων χωρίς νομική προσωπικότητα, αν ο υπεύθυνος του έργου ή το άτομο που τις εκπροσωπεί κριθεί ένοχος για ποινικό αδίκημα με τελεσίδικη απόφαση.

Σε περίπτωση αναστολής της απονομής ή ανάκλησης του Βραβείου, η Επιτροπή του Βραβείου παρέχει στον οικείο νικητή τη δυνατότητα να υποβάλει γραπτές παρατηρήσεις πριν από την έκδοση απόφασης.

Το Βραβείο μπορεί να απονεμηθεί μετά θάνατον σε περίπτωση που η δήλωση σχετικά με τα κριτήρια επιλεξιμότητας και αποκλεισμού, όπως απαιτείται από το άρθρο 6 έκτο εδάφιο, έχει υπογραφεί από τον αντίστοιχο πολίτη/διαχειριστή έργου/εκπρόσωπο της ομάδας, του σωματείου ή της οργάνωσης πριν από τον θάνατό του.

Οι αποφάσεις της Επιτροπής του Βραβείου λαμβάνονται με την πλειοψηφία των μελών της που είναι παρόντα σε ειδική συνεδρίαση που συγκαλείται από τον πρόεδρο.

Άρθρο 10 *Ετήσιες ποσοτώσεις*

Λόγω του συμβολικού χαρακτήρα του Βραβείου, ο αριθμός των βραβείων που απονέμονται κάθε έτος περιορίζεται σε μια ποσόστωση 50 βραβευόμενων κατά μέγιστο, λαμβάνοντας υπόψη την ισορροπία μεταξύ των φύλων.

Η Επιτροπή επιλέγει έναν τουλάχιστον βραβευόμενο από κάθε κράτος μέλος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η Επιτροπή του Βραβείου μπορεί να επιλέξει περισσότερους του ενός βραβευόμενους για ένα κράτος μέλος.

Άρθρο 11 *Περιοδικότητα*

Τα Βραβεία απονέμονται με αποφάσεις της Επιτροπής μία φορά ετησίως και κοινοποιούνται από την Επιτροπή αμέσως μετά την απόφαση για τη βράβευση, στους βραβευόμενους και σε αυτούς που τους πρότειναν.

Η απόφαση για τους βραβευόμενους δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 12 *Τελετή απονομής*

Η Επιτροπή μπορεί να εξουσιοδοτήσει οποιοδήποτε βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να απονείμει το Βραβείο εξ ονόματός της. Οι δημόσιες τελετές απονομής διοργανώνονται στα κράτη μέλη. Διοργανώνονται από τα Γραφεία Συνδέσμου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και μπορούν να προετοιμάζονται σε συνεργασία με τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το Δίκτυο Europe Direct και τις τοπικές δημόσιες αρχές.

Δίδεται η μέγιστη δημοσιότητα στην εκδήλωση προκειμένου να υπογραμμιστεί ο εξαιρετικός χαρακτήρας των εν λόγω δραστηριοτήτων.

Κάθε έτος διοργανώνεται κεντρική εκδήλωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις Βρυξέλλες ή στο Στρασβούργο, στην οποία καλούνται όλοι οι βραβευόμενοι.

Σε περίπτωση άρνησης βραβευόμενου να αποδεχθεί το βραβείο, ο βραβευόμενος/η βραβευόμενη ή, ενδεχομένως, ο εκπρόσωπός του/της δεν καλούνται στην τελετή απονομής και στην κεντρική

εκδήλωση, ούτε δικαιούνται να παρευρεθούν σε αυτές τις εκδηλώσεις ή να ζητήσουν επιστροφή ενδεχόμενων εξόδων ταξιδιού.

Άρθρο 13
Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επιφυλάσσεται του δικαιώματος να αναπαράγει το υλικό που λαμβάνει για τους σκοπούς της παρουσίασης, της χρήσης στα μέσα ενημέρωσης και της προώθησης.

Άρθρο 14
Ευθύνη

Οι διοργανωτές δεν φέρουν ευθύνη για οποιαδήποτε ακύρωση, αναβολή ή τροποποίηση του διαγωνισμού λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων.

Άρθρο 15
Αποδοχή των κανόνων

Η συμμετοχή στο διαγωνισμό σημαίνει πλήρη αποδοχή των ως άνω κανόνων.